

TOVEBITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

No. 47

TIISTAINA, MARRASK. 19 P.—TUESDAY, NOVEMBER 19.

1918—Kahdeksas vuosikerta.

LEIVÄN TÄHDEN

A J A T U K S I A

Ihmiset uurstavat ja tekevät työtä leivän tähden. Heidän älyllisen ja ruumillisen toimintansa tarkoitus on ensin leivän, aineellisen elämän hankkiminen. Mitä enemmän ja vähemmällä ponnistuksilla he pystyvät saamaan luonnosta niitä tarpeita, jotka ovat välttämättömiä elämän ylläpitämiseksi, sitä enempi on aikaa ja tilaisuutta oppia. Lisääntynyt tietoisuus edistää taitoa ja keinoja miten edelleen on helpompaa saada tarpeita ja tyydykkeitä heränneille, korkeammille elämän vaatimuksille. Leipä on ensimmäinen elämän lähde, sen miljoonat ja sadat miljoonat ihmisolennot tuntevat tänä päivänä, ehkä katkerammin kuin koskaan ennen. Nykyinen leivättömyys ei ole johtunut luonnon oikeuksista, eikä jumalien epäsuosista paatunutta ihmiskuntaa kohtaan, se on johtunut ihmisten tahallisuudesta.

Leipä on elämän kielen suurin sana, sitä ymmärtävät kaikki ihmiset erotuksesta. Leipä on ilon onnen ja terveyden tuoja. Leivättömyys saattaa ihmisen epätoivoon, kärsimykseen, hirveään kiduttavaan kuolemaan. Ihminen, jonka elämän jatkuminen riippuu leivän talasta, tietää mikä suuri elinvoima siihen on kätkeyty. Toivo saada leipää, pitää yllä elämän halua synkimmissäkin, toivottomimmassakin kohtalossa. Miljoonat ihmiset kärsivät hirveitä tuskia nälkäkuoleman rajalla. Heidän, kurjuudessaakin sammumaton elämänsä luinen huutonsa täyttää maailman äärestä toiseen: leipää, rauhaa ja oikeutta, oikeutta leipään ja elämään!

Ihmiskunnan viisaat johtajat ovat johtaneet maailman kansanäkemään nälkää, kurjuutta, pettymystä, epätoivoa, tappamista kaikkea mikä on onnellisuuden ilon ja rauhallisen elämän vastakohtaista. Sen ovat he tehneet kilpailussa oman leipänsä tähden, oman itsekkään etunsa tähden, oman ylellisyytensä saavuttamiseksi. Kansan vaatimukseen: enempi leipää, enempi ja parempia elämän mukavuuksia parempia kouluja lapsillensa, oikeutta ja vapautta, ovat he vastanneet pistimillä ja kuulusatella. Nyt kun kansojen vapauden ja oikeuden vaatimus nousee valtavan voimakkaana, kuuluen yli kuoleman meren pauhujen, kauhistuvat valtaa pitäneet viisaat johtajat. He näkevät oman rikoksensa uhrin, lokaan ja kurjuuteen painetun kansan, nousevan ottamaan oikeuksiaan. Eläköön kauhistuko, se on vain leivätkönsä kansa, joka tahtoo syödäseen. Opista osattomaksi jätetty kansa nousee valoa kohden se ymmärtää tiedon arvon. Valtaa vailla ollut kansa käsittää vihdoinkin vallanpitäjien käytännön väärin heille jätettyä val-

taa ja nyt he vaativat vallan itselleen. Työtekevä kansa, sorrettu, alituisesti puutteessa elänyt, työvelvollisuuden kuormahartioillaan, nostaa päätään. Nyt ne vaativat työlle kunniansa ja enempi vielä, he vaativat itselleen täyden arvon työstään. Vieläkin enempi sisältää heidän uhkaava, pelottava vaatimuksensa he aikovat pakottaa laiskana eläneen valtuokan tekemään työtä leipänsä edestä. Kaikki maailman lahtarisielut kirkuvat samassa kuorossa, tukahduttakaa orjien nousu tai muuten joudumme työhön.

Uusi ihmisyys velvoittaa jokaisen työhön leipänsä tähden. Tähän asti ovat vallan pitäjämme nauttineet toisen työn hedelmät. He ovat väittäneet heillä olevan siihen oikeuden parempien aivojensa tähden. Kirottu valhe. Koskaan eivät he ole käyttäneet aivojansa muuhun kuin leivän riistämiseen heikommalta.

Ihmisoikeuksista ensimmäinen on oikeus leipään. Rikoksista suurin on leivän kieltäminen niiltä, jotka ahertavat leivän hankkimisessa. Luonnonlähtöiden yksityisomistusta on rikos luontoa vastaan. Olevana ollut maailmanjärjestys on syyppä miljoonien kuolemaan, kärsimykseen tietämättömyyteen ja lopulta kansojen murhaan. Ah, siitä ei saa vielä puhua, ei kirjoittaa. Vaijettokoon kieli ja kuivukoon kynä, ei ne kuitenkaan kykene kuvaamaan kurjuuden täyttä syvyyttä, kärsimyksen täyttä mität. Vankilat, kuoleman loukut kätkevät parhaimmat toverimme Puhukoon raigaistusluolien kauhunkidat historiallisen tuomionsa. Maa, joka voisi kasvaa kultaista viljaa miljoonille onnellisille ihmisille, kätkee miljoonien rikotut luut. Puhuvatko luut tulevalle ja jo nyt olevalle mailmalle. Ja miljoonien verellä ja kertomattomien tuskien kyyneillä on kostutettu ja höystetty maa: kasvaako se vihan viljaa tuleville polville meidän aikamme suunnattoman rikoksen tähden? Onko kaikki tuo tapahtunut leivän tähden, tietämättömyydessä, riistäjien leivän tähden?

Heräävätkö kansat ajattelemaan, hankkimaan tietoa, järjestymään ja toimimaan? Mailman työtekevä kansa: ottakaa omanne, ottakaa mailma itsellenne, leipänne tähden.

Alfred Ruis.

Huolehdi siitä, ettei nimesi jää pois jouluonnittelusta.

Oletko jo tilannut joulujulkaisut? Tilaa heti.

Siskot! Oletteko te milloinkaan miettineet, katsellessanne suuria, rämiseviä koneita, niiden pieniä osia ja suuria kappaleita? Oletteko ajatelleet, mitä ne mahdollisesti kertoa, jos ne voisivat puhua ja jos niissä heräisi yhä äkkiä ajatuskyky?

Kun seisoo tuollaisen jättäjäkoneen vieressä, hetken kuunnelen sen suhinaa ja katsellen sen pyörien vinhaa vauhtia, tuntuu kuin se puhuisi. Se kertoo valitellen tuhansien työläisten murheellisesta elämästä; se kuiskii tuhansien murhat ja ennenaikaiseen hautaan joutumiset, niin monen kodin tuskat ja kyyneleet. Se ikäänkuin laskee koputellen ne tuhannet, joita se joka pyörän heilahduksella tuottaa omistajalleen — se laskee ne prosentit tuhansista, jotka pyörää käyttävä työläinen saa armon antimeina.

Vesi hikoaa ja tippuu erästä koneen osasta. Se ikäänkuin itkee niiden tuhansien pienokaisen puolesta, jotka lapsuus- ja nuoruusvuotensa seisovat ja kulluttavat tuhaksi niiden ijan-kaikkisesti liikkuvien rattaiden ja remmien ääressä... Se kertoo surullista kieltä. Mutta jokaista osaa katsellessa huomaa, että sillä on oma tehtävänsä, jokaisella ruuvilla ja mutterilla on omat paikkansa ja että tuo suuri tumma hirviö on kokoonpantu tuollaisista pienemmistä osista. Jos joku osa on pois, joutuu se epäkuuntoon, jos toinen ja kolmas osa otetaan pois — se seisautuu vihdoin; ja mikä valtava voima sillä onkaan seisossaan, kun lähentymään tarkastamme. Se seisoo — se ei tuota mitään — ei mitään!

Työläinen! — Sinä olet tuon koneen herra, et omistaja, mutta kykenet sen käyttämään ja pysäyttämään. Sinä seisot hetken vieressä ja mietit — käännyt selkäsi ja muutat toiselle alalle, mutta kone ja sen omistaja jäävät siihen, eikä hän kykene edes omaa koneitaan käyttämään.

Asetun tutkimaan nyt omaa itseäni. — Minäkin olen kone tuollainen pienempi kone, tai joku mitättömältä näyttävä mutteri yhteiskuntarakenteen koneessa. Mutta vieläkin surullisempaa: kone, jolla on ajatuskyky — joka huomaa murhenäytelmät ja harkitsee niiden syyt ja seuraukset. Me olemme liikkuvia koneita, me palvelijattaret. — Me kulutamme elämäämme koneellisesti vieraassa työssä. Me istumme päivät, viikot ja vuodet saman neljän seinän sisällä — katselemme samoja seinä hyllyjä ja astioita. Jokainen uusi päivä meidän työmme alkaa samalla tavalla ja samalla ajalla, ja loppuu joka ilta samoin. Ei vaihtelua minkäänlais-

ta. Toiselle työtä kolme-neljätoista tuntiakin päivässä!

Meidän täytyy ajatella vain itsellemme. Kun ei ole puheteria, tulemme lopulta yksinpuheleviksi, nariseviksi koneenosiksi. Ajatuskyky tylsistyy, tunne maailmamme kuoleentuu ja lopuksi me emme jaksa enää huomata mikä meidän tehtävämme olisi ollut tässä yhteiskunnan suuressa koneessa.

Kapitaali — se on "julma ja laiska." Se ei kykene rasvaamaan oman koneensa osia, mutta hän teettää sen sentään toisella, että koneensa pysyisi kunnossa. Hän säälii koneitaan.

Me ihmiskoneet, meitä ei säälitä. Me kaipaamme voittoa ettemme ruostuisi, mutta meidän öljymme on henkistä laatua. — Tuo "julma ja laiska" tahtoo tehdä meistä kuolleita koneita.

Vaikka kaiken muun meiltä voitakin ottaa pois, eivät he voi ajatustamme kuitenkaan ottaa.

Minä tahtoisin mennä ympäri maailman ja vetää korvat irti jokaiselta tuollaiselta koneen osalta, jotka tyytyvät ijankaikkisesti luulemaan, ettei heillä ole muuta velvollisuutta, kuin työkin seinän sisällä liikkuminen, jotka eivät herää edes ajattelemaan, että heidän parempi minänsä kuoleennutetaan.

Minä voisin pestä kyökkinen lattian niillä kyyneleillä, joita olen puserantanut ulos ajatellani, miten uinuvia raukkoja me olemme.

Me olemme tosin palvelijattaria, pieniä, pian pilalle meneviä ruostuneita osia koneesta, mutta jos hiukankaan avaamme silmämme, huomaamme, mikä valta ja voima on meillä. Me olemme naisia, äitiä, jotka maailman kansat synnyttämme. Me, jotka kannamme pienokaiset povellamme, istutamme ne polvellamme, jotka voimme istuttaa oikeuden ja yhdenvertaisuuden siemenen jokaiseen tuollaiseen pieneen olioon, joista kerran kasvaa voimakkaita miehiä ja tietoisia naisia. Meidän tulisi hävetä, että vielä kahdenkymmenehenellä vuosiasadalla uinimme taantumuksen lamauttavaa unta.

Siskot! Hakekaamme tietoisuutta! Nykyhetkellä olisi tietoisuus valtaa, kun uutta sukupolvea eniten synnytetään, kun kansakuntain kehitys menee historiallisiin askelin päämääräänsä kohti, pitäisi jokaisen olla valmis tukemaan toisiansa, luomaan uutta, ehjää, oikeaa menneen ja lahon tilalle. Etsikäämme siis tietoisuutta. Alkakaamme nyt jo edes oikeaa kohti ajatella. Antakaamme lapsillemme pysyvä, hyvä ajatusksemme: jokaiselle yhtä paljon työtä ja yhtä paljon palkkaa. Meidän täytyy koettaa asettua lapsen tasolle ja selittää helppotajuisesti heille sosialismin suurta aatetta.

(Jatkoo seitsemännellä sivulla)